

Eén centrale verwarming voor tweeduizend huizen 'Hele stad voorzien van warmtenetten zal enkele decennia duren'

Het Nieuwsblad/Antwerpen - 23 Aug. 2014
Pagina 31

De woonwijk Nieuw Zuid in Antwerpen moet de meest duurzame buurt van Vlaanderen worden. De eerste stap is de bouw van een warmtenet. 'We beginnen met gas maar we hopen snel te kunnen overschakelen op duurzame energie, zoals de restwarmte van de industrie', zegt Antwerps Milieuschepen Ait Daoud (N-VA). Sacha Van Wiele

ANTWERPEN Aan de Antwerpse Scheldekaaien achter het nieuwe gerechtsgebouw wordt al volop gebouwd aan Nieuw Zuid. Het is de eerste stap naar de ontwikkeling van een volledige nieuwe woonwijk met 2.000 woningen voor 5.000 inwoners, twee scholen, twee crèches, een sporthal, een dienstencentrum en 20.000 vierkante meter winkels en horeca.

Alles zal voldoen aan de voorschriften rond duurzaam bouwen. Zo wordt er gezorgd voor voldoende regenwaterinsijpeling en streekeigen beplanting en krijgen de gebouwen groendaken. Het meest grootschalige project in deze nieuwe woonwijk is de bouw van een warmtenet. Het Antwerpse schepencollege wees deze opdracht toe aan het consortium met de intercommunales IVEG, AWW, Indaver en het private bedrijf Dalkia. Het gaat om een investering van 16 miljoen euro, volledig gedragen door het consortium. De stad stelt de grond ter beschikking en reikt de vergunning uit.

'Het warmtenet is een collectieve energievoorziening voor de verwarming en het sanitair warm water van alle gebouwen', zegt Antwerps milieuschepen Nabilla Ait Daoud (N-VA). 'Eén warmtecentrale zal dus heel de wijk voorzien van warmte via goed geïsoleerde leidingen. Het is daardoor niet langer nodig dat elke woning zijn eigen verwarmingsketel en schoorsteen heeft. Dat past binnen onze ambitie om van Nieuw Zuid een energiezuinige wijk te maken. Het zal één van de grootschaligste projecten zijn in België. Het draagt bovendien bij tot het realiseren van onze klimaatdoelstellingen, om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn.'

De aanleg van vijf kilometer warmteleidingen begint in het voorjaar van 2015. De warmtecentrale begint midden 2016 volop te draaien. De installatie komt aan de parkrand naast het op- en afrittencomplex aan Nieuw Zuid.

In eerste instantie zal de warmteproductie opstarten met aardgas. Na enkele jaren wordt dan overgeschakeld op hernieuwbare warmtebronnen.

Restwarmte van industrie 'Over tien à twintig jaar is het mogelijk om restwarmte over te nemen van de omliggende industrie', zegt Dominique Dousselaere van het kenniscentrum gas bij Infrac. 'Daarbij kijken we naar de recyclagegroep Umicore en de afvalverbrandingsoven Isvag. Technologisch is het al mogelijk om de restwarmte van deze bedrijven te gebruiken voor het verwarmen van woningen. In Vlaanderen zijn al voorbeelden van kleinschaligere warmtenetten die verbonden zijn aan een verbrandingsoven.'

Het grote voordeel is dat een regio minder afhankelijk wordt van het buitenland. 'Met warmtenetten kunnen we de import van fossiele brandstoffen uit het buitenland terugdringen', zegt Ait Daoud. 'De crisis in Oekraïne bewijst dat dat niet zo onzinnig is. Nieuw Zuid zal zelfbedruipend zijn op het vlak van energie, later ook de rest van Antwerpen.'

Wat dat nu betekent voor de toekomstige inwoners van Nieuw Zuid? 'Het consortium kreeg duidelijk als opdracht mee dat ze bewoners een zorgeloze, duurzame en betaalbare warmtevoorziening aanbieden', zegt Wouter Cyx, die voor de stad Antwerpen het dossier opvolgt. 'Zo moet de klant niet zelf instaan voor het onderhoud van de verwarming. We berekenden zelf wat de gemiddelde gasprijs is. Het consortium mag daar niet boven gaan.' 'Daarnaast moet er een zeer persoonlijke aanpak komen van de klanten. Zij moeten zich betrokken voelen bij het warmtenet. Transparantie en betrokkenheid voor de warmteverbruiker zijn belangrijke kenmerken die mee zorgen voor een hoge klantentevredenheid. Het is niet zo dat het warmtenet een aanpassing zal vergen van het gebruikersgedrag aangezien iedere gebruiker gewoon zelf zijn warmteverbruik kan regelen, zoals bij een klassieke aardgasketel. We willen dat de verbruiker vanuit een algemeen duurzaamheidsbewustzijn weet waarvan de warmte afkomstig is. De warmtecentrale wordt een mooi herkenningspunt in de stad.'

Met het bedrijf Dalkia in het consortium is het warmtenet meer dan een proefproject. Dat bedrijf is gespecialiseerd in het beheren van technische installaties met aandacht voor duurzaam omgaan met energie. Het is in Europa de grootste eigenaar van warmtenetten. Dalkia kocht recent nog het warmtenet in de Poolse hoofdstad Warschau.

'Het is uiteraard gemakkelijker om een warmtenet aan te leggen op een plek waar een nieuwe wijk nog moet worden gebouwd', zegt N-VA-schepen Ait Daoud nog. 'Naast Nieuw Zuid komt ook het duurzame bedrijventerrein Blue Gate en natuurlijk ook de sociale woningtoren Silvertop. Daar lijkt een uitbreiding mogelijk. Op langere termijn zijn er ook mogelijkheden voor de wijk Luchtbal en de buurt van de Slachthuissite in het noorden van Antwerpen. Hierover is er al een principiële akkoord met de Antwerpse haven, voor de restwarmte van de industrie.' Het hoeft niet alleen beperkt te blijven tot nieuwbouwwijken of hoogbouw. Het potentieel is ook enorm

groot in de binnenstad, dankzij de dichte bebouwing', zegt Cyx. 'Alleen willen we eerst kijken hoe alles verloopt op Nieuw Zuid voor we onze plannen voor warmtenetten verder uitrollen. Vergeet niet dat de stad voorzien van warmtenetten makkelijk enkele decennia zal duren.' (svw)

Sacha Van Wiele

Copyright © 2014 Corelio. Alle rechten voorbehouden